

## PAPER DETAILS

TITLE: IRZA GEÇME

AUTHORS: Erdem AKKAY

PAGES: 653-657

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97568>

## IRZA GEÇME

*Yard. Doç. (Ü. Doç) Dr. Erdem AKKAY (\*)*

Ahlâka karşı yapılan suçlardan biri de, ırza geçmedir. Bu konu, Türk Ceza Kanunu'nun sekizinci bab'ında "Adabı umumiye ve nizamı aile aleyhinde cürümler" arasında yer almaktadır.

Irza geçme suçu, çoğu kez, ailenin şeref ve namusunu açığa vurmamak için saklandığından, bildiklerimiz, sadece adliyeye intikal etmiş olanlardır.

Bu fiilde, genelde, sosyolojik, ekonomik, biyolojik faktörler en başta rol oynamaktadır. Suç adedinin artmasında, alkollü içkilerin, uyuşturucu maddelerin kullanımının, akıl hastalığı veya seksüel sorunları olan kişilerin büyük rol oynadığı müşahade edilmektedir. Ayrıca, ülkemiz insanının ırz ve namus ile ilgili ahlâkî algılamalarının da önemi bulunmaktadır. Zina eden karısını öldüren veya kendisine tecavüze yeltenen kişiyi yaralayan veya öldüren kimseye toplum içinde ve hapisyanede, namusunu temizleyen insan gözü ile bakılmakta ve hürmet edilmektedir. Bu da gösteriyorki ceza, bu tür suçlarda toplum tarafından yetersiz görülmekte, toplum vicdanında ahlâkî hükümler daha geçerli olmaktadır.

"Adabı Umumiye ve Nizamı aile aleyhinde işlenen cürümler" genellikle seksüel özellik taşıyan fiil ve hareketlerdir. Cinsi motivasyona dayanan fiil ve hareketlerin hedefi ise cinsî münasebettir.

Hernekadar Ceza Kanunu'muzda, ırza geçme fiilinin tarifi yapılmamışsa da, bugünkü görüşe göre ırza geçme fiili, penis başının himen halkasını veya anüs alkasını geçmesi, içeriye ejakülasyon

---

(\*) İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Öğretim üyesi.

olabilecek kadar girmesi şeklinde kabul edilmektedir. Irza geçme suçunun maddi unsuru, penisin vaginaya ya da anüsten rektuma sokulmasıdır. Ceza Kanunu'muzda (TCK. 414. 416. maddeleri) erkek dişi ayırımı yapılmadan ırza geçmeye ait hükümler bulunmaktadır.

Madde 414 : Her kim 15 yaşını bitirmeyen bir küçüğün ırzına geçerse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Eğer fiil cebr ve şiddet veya tehdit kullanılmak suretiyle veya akıl veya beden hastalığından veya failin fiilinden başka bir sebepten dolayı veya failin kullandığı hileli vasıtalarla fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir küçüğe karşı işlenmiş olursa ağır hapis cezası on seneden aşağı olamaz. (Ağır Ceza).

Madde 416 : Onbeş yaşını bitiren bir kimsenin cebir ve şiddet veya tehdit kullanmak suretiyle ırzına geçen veyahut akıl veya beden hastalığından veya kendi fiilinden başka bir sebepten veya kullandığı hileli vasıtalarla dolaylı fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir kimseye karşı bu fiili işleyen kimse yedi seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılır. (Ağır ceza).

Yine bu suretle ırza ve namusa tasaddiyi tazammun eden diğer bir fiil ve harekette bulunursa üç seneden beş seneye kadar hapsedilir.

Reşit olmayan bir kimse ile rızasıyla cinsi münasebette bulunanlar fiil daha ağır cezayı müstelzim bulunmadığı takdirde altı aydan üç seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (Asliye).

Görüldüğü gibi, Türk Ceza Kanunu'nun 414. maddesinin 2 fıkrası vardır. 414. maddenin 1. fıkrası, suçun maddi unsurunu teşkil etmekte; 2. fıkrası cezayı ağırlatıcı sebepleri bildirmektedir. Bu sebepler, kezâ Türk Ceza Kanunu'nun 416. maddesinde, 15 yaşını bitirenlerde, ırza geçmenin koşulları olmaktadır.

Bu durumda, kanunumuza göre, ırza geçmenin suç olabilmesi için :

- 1 — Fiilin, 15 yaşını bitirmemiş bir küçüğe karşı işlenmesi,



2 — Fiilin, 15 yaşını bitiren bir kimseye rızası dışında, zorla (cebir şiddet) veya tehdit ile veyahut hile ile ya da akıl ve beden hastalıklarından, müşkül bir durumundan yararlanarak işlenmesi.

3 — 15 yaşını dolduran bir kızı alacağım diye kandırıp kızlığının bozulması (TCK. madde 423).

4 — Reşit olmayan bir kimse ile, rızası ile cinsi münasebette bulunulması halinde, olmaktadır.

Kanunda geçen koşullar :

*Cebir ve şiddet ile ırza geçme :*

Kanunu'muzda aynı manayı ifade eden cebir ve şiddetin niteliği, tarif edilmemiştir. Vücutta, yara bere meydana getiren travmatik etkiler olarak kabul edilmektedir. Evlilikte, cebir şiddet kullanılarak cinsi münasebet yapılması, ırza geçme suçu sayılmamaktadır. Ancak, dövme ve yaralama şeklinde olursa ayrı müstakil suç olmaktadır.

*Tehdit kullanmak suretiyle ırza geçme :* Savunmada veya müdafada kullanılan bir aletle, kişinin korkutularak, ırzına geçmek mümkündür. Ancak, tehditin ciddi olması, mağdurun buna inanması gerekmektedir. Ayrıca, akıl hastalığı, muhakeme kusurları ve buna benzer durumlar da olmamalıdır. Aksi halde, cezada ağırlık artmaktadır.

*Akıl veya beden hastalığından istifade ederek ırza geçme :* Ruh-sal denge ve düzeni bozuk kişilere, veya kişideki maluliyetin verdiği çaresizlikten yararlanılarak yapılan fiillerde ceza artırılmaktadır.

*Failin fiilinden başka bir sebepten dolayı işlenirse :* İleri derecede küçük yaşlardaki çocuklara karşı yapılan fiillerde ceza artırılmaktadır.

*Hileli vasıta ile ırza geçme :* Kadının zor durumundan yararlanma, bilgisi dışında yediği veya içtiği besinlere uyuşturucu veya seks duygularını tahrik edici maddeler katarak kendini savunamaz hale getirdikten sonra ırza geçmedir.

Kanunda, yukarıda açıklanan vasıtalardan dolayı "fiile mukavemet edemiycek bir halde bulunan" bir kimseye bu fiil işlenirse denmektedir. Burada söz konusu olan, "fiile mukavemet" manevi bir mukavemettir. Bedensel güç üstünlüğü kastedilmemektedir. Bugünkü görüş, 7 yaşını bitirmemiş bir çocuğun, ırza geçme fiilinin niteliğini ve kötülüğünü anlayacak derecede duygularının değişmemiş olduğu yönündedir. Bu nedenle, cinsel bir saldırı karşısında bir çocuğun anne, baba, amca diye bağırması, yardım çağrısında bulunması, onun, mukavemete muktedir olduğunu göstermektedir. Bir cinsel saldırıda, üstün bir kuvvet karşısında kalan fiilin niteliğini bilen bir erişkinin de, bağırıp çağırması, imdat istemesi, bir mukavemet sayılmaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nun 414 ve 416. maddelerinde belirtilen sebeplere uyan ırza geçme vakalarında, kızlık zarı yırtılırsa, aynı kanunun 418. maddesinin 2. fıkrasına göre, mayûbiyet hali meydana gelmekte, bu durum ırza ve namus anlayışına göre, vücutta önemli bir kusur veya eksiklik kabul edildiğinden, cezada belirli bir oranda artırılmaktadır.

Sonuç olarak, ırza geçme vakalarında, Türk Ceza Kanunu'nun 414 ve 416. maddelerindeki hükümlerin tatbiki, ancak hekim raporu ile mümkündür. Suçlu ve mağdurdaki bulguların değerlendirilmesi, mesela, kişilerin hakiki yaşlarında tereddüt olduğunda, kemiklerle rontgenolojik olarak yeniden yaş tayini; kızlık zarı ve anüs muayeneleri; varsa, ciltteki yırtık, bere, sıyrıkların lokalizasyonlarına göre değerlendirilmesi, libidinal veya müessir fiil neticesi olup, olmadığının araştırılması; ciltte veya iç ve dış giysilerde bulunabilecek kıl, sperm, kan, vücut salgılarının kriminalistik muayeneleri, akıl melekelerinin muayenesi, tıbbi konulardır. Bu nedenle, hekimin yapacağı muayene ve vereceği raporun, adli mercilerin sağlıklı karar vermesinde, büyük rol oynadığı, açıkça görülmektedir.

**FAYDALANILAN ESERLER**

- DÖNMEZER, Sulhi : Umumî adap ve aile nizamı aleyhinde cürümler, 3. Bası, İstanbul 1961.
- DOKUZ, Z.: Adli Psikiyatri, İstanbul 1966.
- GÖK, Ş.: Adli Tıp, 4. Bası, İstanbul 1980.
- KAMAY, B.: Adli Tıp, Cilt I, 1959; Cilt II, Ankara 1951.
- ÖNDER, Ayhan : Türk Ceza Kanunu, Sermet Matbaası, İstanbul 1967
- ÖZEN, H.C.: Kısa Adli Tıp Ders Kitabı, İstanbul 1980.
- ÖZTÜREL, A.: Adli Tıp, Ankara 1979.